

Voor de *duurzame draad*

Handgeweven tapijten geïnspireerd op het rauwe landschap van de Zuid-Afrikaanse Karoo-woestijn. Samen met lokale vrouwencoöperaties maakt Frances van Hasselt de mooiste kleden van mohair. Met een speciale vermelding voor de angorageit die zorgt voor het delicate materiaal dat van nature duurzaam is.

PRODUCTIE SVEN ALBERDING TEKST ROBYN ALEXANDER, EVELYN VAN DRIEL FOTOGRAFIE WARREN HEATH/BUREAUX

Frances ontleent tinten aan de natuur, zoals het poederbruin van rotsen die in het zonlicht schitteren

Droog en vrijwel onbegroeid. Zo zou je de Karoo, een streek die ongeveer een derde van Zuid-Afrika beslaat, het beste kunnen omschrijven. Het landschap is er ruig, met rotspartijen en hier en daar een stoffige weg. In de halfwoestijn – er is nog wel iets van regenval – wisselt verzengende hitte zich af met ijzige kou. Alleen planten die gedijen in deze temperaturen overleven hier: grassen, stekelige struiken en succulenten. Het gebied dat vooral indruk maakt vanwege z'n leegheid is dé inspiratiebron van Frances van Hasselt; zij maakt tapijten (en knitwear en dekens) van mohair. En dat terwijl ze als tiener heel andere plannen had. “Ik groeide op in Prins Albert, een dorpje in de West-Kaap. Op een boerderij waar mijn familie angorageiten houdt voor hun mohair. Ondanks mijn passie voor hun wol – het is prachtig materiaal dat glanst als zijde – droomde ik van de grote stad en een carrière in de mode. Mijn vader zag me liever niet vertrekken en probeerde me ervan te overtuigen dat mode begint bij de stof en dat de kwaliteit daarvan weer afhangt van de zorg voor het land en de dieren. Maar de stad trok te veel.”

Het ambacht levend houden

Dus werkte ze na haar studie een aantal jaar in de textielindustrie in Hongkong. Hoe langer ze hier aan de slag was, hoe meer haar de ogen geopend werden. “Een duurzame economie vind je niet in fabrieken. Ik moest steeds vaker denken aan de woorden van mijn vader en aan mijn thuisland waar zo veel vakmanschap is en waar we een prachtproduct maken. De Karoo-woestijn is de thuisbasis van de angorateelt en hier wordt 's werelds grootste voorraad mohair geproduceerd. Hoe is het mogelijk dat tachtig procent ervan wordt geëxporteerd? Lokaal doen we er vrijwel niets mee, terwijl we een rijke geschiedenis hebben in traditionele weeftechnieken.” Langzaam maar zeker kregen haar ideeën meer vorm. “Ik wilde op een duurzame manier, met een lokale toeleveringsketen, handgeweven tapijten maken. Met als doel om het vakmanschap van het spinnen en weven te behouden en werkgelegenheid te bieden aan de ambachtslieden, vooral vrouwen, op het platteland van Zuid-Afrika.” Het was tijd om terug te keren naar haar roots.

Gelukkige geiten leveren mooier garen

“Als kind nam mijn vader me vaak mee naar het platteland waar de geiten vrij rondlopen. Hij legde uit dat kwalitatief goed mohair bij de basis begint: bij het delicate ecosysteem van het land en wat het dier eet – het heeft allemaal invloed op de kleur en zachtheid van het mohair. Voor boeren is het economisch zinvol om hun dieren goed te verzorgen, want: hoe gezonder en gelukkiger de geiten, hoe beter hun garen.” Twee keer per jaar worden de dieren geschoren. Frances: “De geiten hebben het nodig omdat het uitzonderlijk heet is >

Op de inspiratiemuur hangen schatten uit de Karoo

Angorawol is ideaal om kleden van te maken; het is heerlijk zacht onder je voeten

Door de natuurlijke vezel van de wol blijven kleuren heel intens

> in de Karoo en hun haar lang en zwaar is." Afhankelijk van de leeftijd en grootte van het dier levert dat zo'n 3,5 tot 4,5 kilogram wol per schering op. Voordat de ruwe vezel geschikt is voor het weefgetouw, ondergaat het meerdere processen: schoonmaken, wassen, kammen, karen, verven en spinnen. "Voor onze vloerkleden gebruiken we ongeveer 3 kilo mohair per vierkante meter. We maken ze zowel van onbewerkte mohair – de vezel is dan met de hand gewassen en gesponnen en behoudt z'n natuurlijke textuur – als van bewerkte wol. "Die is machinaal gewassen en gekaard waarbij de haren met behulp van een kam met stalen punten in één richting worden getrokken. Deze kleden zien er vaak wat gladder uit, stralen iets meer een luxegevoel uit."

Inspiratiemuur vol woestijnschatten

Frances werkt met een handjevol vrouwencollectieven door heel Zuid-Afrika. Elke stap – van het spinnen van het garen tot het weven en bijsnijden van een afgewerkt tapijt – doen zij met de hand. Haar eigen atelier is de plek waar de ideeën geboren worden. Hier verzamelt ze stalen, kleurproeven en ander werk in uitvoering. Er staan verschillende weefgetouwen waarop ze nieuwe kleurcombi's of patronen uitprobeert. Continu onderzoekt ze de mogelijkheden die mohairtextiel biedt. "Eigenlijk is deze wol het ideale materiaal: door zijn natuurlijke vezel blijven kleuren heel intens, het is makkelijk om schoon te maken en voelt superzacht onder je voeten." Opvallend is haar 'inspiratiemuur', bezaaid met schatten uit de Karoo. Gedroogde kruiden, zaadbollen, takjes: het inspireert haar tot nieuwe creaties. "De natuur is van begin tot einde 'de rode draad' in de vloerkleden. Misschien denk je: wat voor inspiratie valt er te halen uit zo'n droog en stoffig landschap? Het dwingt je om verder te kijken. Dan zie je ineens de rijke kleuren van kwetsbare bloemen en struiken of hoe de zon schittert op de rotsen en voor poederbruine tinten zorgt. Dat probeer ik te vertalen in de kleden."

Glorie voor de geit

Af en toe gaan haar gedachten nog terug naar Hongkong en de snelle modewereld. "Items die in groten getale machinaal worden geproduceerd halen het nóóit bij handgemaakte stukken. Mijn droom is dat mensen hier bewuster van worden." En ze heeft nog een wens, speciaal voor haar geiten. "Ons erfgoed, mohair, verdient het om op dezelfde manier erkend te worden als kasjmier in Schotland en alpaca uit Peru." Waarvan akte. 🐐

Alle tapijten worden op bestelling gemaakt in overleg met de klant. Meer informatie: www.francesvh.com en [@francesvh_mohair_rugs](https://www.instagram.com/francesvh_mohair_rugs) (Instagram).

In Frances' atelier worden de ideeën geboren

